

**Ålfotbreen
verneområdestyre**

Postadresse
Ålfotbreen verneområdestyre
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse
Sandane Næringshage
Sandane Senter, 3. etasje
6823 Sandane

Kontakt
Sentralbord: +47 57 64 30 00
Direkte: +47 5764 3138

fmvlpost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/Ålfotbreen

Norsk institutt for vannforskning
Gaustadalléen 21
0349 OSLO

Sakshandsamar Alf Erik Røyrvik

Vår ref. 2019/12830-0 432.2

Dykkar ref. 0329/19

Dato 17.06.2019

Delegert vedtak - Ålfotbreen LVO - Løyve til å lande med helikopter ved Skjerdalsvatnet - Norsk institutt for vannforskning

Delegert vedtak frå forvaltar:

Norsk institutt for vannforskning får løyve til å fly lågt eller lande ved Skjerdalsvatnet i Ålfotbreen landskapsvernområde i samband med vassprøvetaking, i perioden 15.9-1.12.2019.

Løyvet er gjeve med heimel i naturmangfaldlova § 48 og gjeld på desse vilkåra:

- Løyvet skal vere med under flyginga.
- Det skal ikkje flygast på søndagar.
- NIVA må ha løyve frå kommune og grunneigar.
- Statens naturoppsyn (tlf. 975 95 102) skal varslast per telefon eller sms seinast dagen før flyginga
- Verneområdeforvaltar skal ha ein kort rapport etter at flyginga er gjennomført.

Klage

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova §§ 28-29. Klagen skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast via verneområdestyret v/sekretariatet, som kan gje nærare opplysningar om klagerett og rett til og sjå saksdokument.

Med helsing

Alf Erik Røyrvik
verneområdeforvaltar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksutgreiing

Dokument i saka:

- Søknad om løyve til helikopterlanding frå NIVA
- Verneforskrift for Ålfotbreen LVO
- Naturmangfaldlova
- Forvaltningsplan for Ålfotbreen LVO

Søknaden

Norsk institutt for vannforskning (NIVA) har fått i oppdrag frå Miljødirektoratet å ta vassprøver frå om lag 1000 ulike vatn og innsjøar i Noreg. Føremålet med prosjektet er å kartlegge status og utvikling av den kjemiske situasjonen med omsyn til forsuring, klimaendringar og overgjødsling.

Sjølve prøvetakinga som skal NIVA gjennomføre ved hjelp av helikopter. Dersom alt går «på skinner» skal prøvene takast ved at helikopteret ligg om lag fem meter over vassflata, og prøvene vert tekne direkte frå helikopteret. Det kan likevel vere at helikopteret må lande på eller ved vatnet/innsjøen, dersom ver eller andre tilhøve krev det. Det vil ta om lag fem min å ta kvar prøve.

I Ålfotbreen er det eitt vatn som er med i programmet og som det derfor skal takast prøve frå; Skjerdalsvatnet i Gloppen. NIVA skal ta ei prøve frå vatnet, og vil gjere det i perioden 15.september til 1.desember. Dei søker derfor om løyve til ei landing ved Skjerdalsvatnet i den perioden.

Regelverk

Motorferdsel, inkludert landing med helikopter, er i utgangspunktet forbode i Ålfotbreen landskapsvernområde. Dersom prøvetakinga går etter planen skal ikkje helikopteret lande, men ligge rett over vassflata. Sjølv om ikkje helikopteret landar, vil det likevel vere «landingsliknande bevegelser» når helikopteret står stille so nær bakken. Landingsliknande bevegelser må søkjast om på linje med landingar, og her vil søkjaren uansett ha mogelegheit til å lande dersom det vert naudsynt. Tiltaket er derfor søknadspliktig.

I verneforskrifta er det definert ein del unntak der forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til motorferdsel, men dette føremålet er ikkje blant dei som har heimel direkte i forskrifta. Søknaden må derfor handsamast etter den generelle dispensasjonsheimelen i naturmangfaldlova (nml) § 48:

§ 48. (dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I denne saka er det første alternativ (mi understreking) som er aktuell å bruke. Då må ein først vurdere om vilkåra i § 48 er oppfylt slik at ein faktisk kan gje løyve, og so deretter gjere ei fagleg vurdering om det er tilrådeleg å gje løyve.

Jamfør styrevedtak i sak 4/13 har styret delegert mynde til verneområdeforvaltar i saker som omhandlar ferdsel. Det løyvet som det her er søkt om, har derfor verneområdeforvaltaren mynde til å gje på vegne av styret.

Søkjaren er sjølv ansvarleg for naudsynpte løyve frå kommune og grunneigar.

Jamfør naturmangfaldlova (nml) § 7, skal alle saker som kan påverke naturmiljøet vurderast opp mot prinsippa i nml §§ 8-12.

Vurdering

Tilsvarande sak som dette vart handsama i 2018. Då var der verksemda COWI som skulle gjennomføre prøvetakinga og som var søkjar. COWI fekk løyve til det som er søkt om her, men undersøkinga vart avlyst. Vurderingane som er gjort i denne saka bygger i stor grad på dei som vart gjort i 2018.

Som sagt må ein først vurdere kor vidt vilkåra i nml § 48 er oppfylt. Ein må då sjå til føremålet med vernet av Ålfotbreen og vurdere om tiltaket er i strid med eller problematisk for verneføremål og -verdiar. Verneføremålet i Ålfotbreen finn vi i verneforskrifta § 2:

§ 2 FØREMÅL

Føremålet med vernet er å:

- *Ta vare på eit eigenarta, vakkert og kontrastrikt naturlandskap med dei vestlegaste og mest oseanisk påverka isbreane i Noreg.*
- *Bevare utan større tekniske inngrep dei storslåtte og særprega devonske landskaps-formene, og heile breidda av naturtypar i overgangen frå høg fjell og bre til elver og vatn, skogkledd dalar og fjordlier med varmekjær lauvskog.*
- *Ta vare på det biologiske mangfaldet og kulturlandskap som finst i området.*

Allmenta skal ha høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

NIVA søker om låg flyging, eventuelt landing dersom det vert naudsynt, i samband med prøvetakinga. Det er snakk om berre ei landing i eit veldig konkret, definert og godt planlagt prosjekt. Eg kan ikkje sjå at tiltaket det her er søkt om er i strid med verneføremål eller er nemneverdig problematisk for verneverdiane. Unntaksheimelen i nml § 48 første alternativ kan nyttast.

Tiltaket er lite i omfang. Verken låg flyging eller landing set nemneverdig spor i terrenget eller vegetasjonen. Sidan det er søkt om løyve seint på hausten er det heller ikkje særleg problematisk for dyrelivet. Slik sett er heile prosjektet planlagt so skånsamt som det går an, noko NIVA har lagt vekt på i søknaden. Det er ikkje forventa at låg flyging eller landing ved desse vatna, so seint på hausten, vil ha negativ påverknad på sårbart dyreliv eller naturverdiar.

Det er positivt for søknaden at det er snakk om forskning, kartlegging og innhenting av kunnskap om naturtilstanden. I ei kunnskapsbasert forvaltning treng vi nettopp kunnskap, og det står i forvaltningsplanen for Ålfotbreen at forvaltninga stiller seg positive til forskning.

Det er søkt om å gjennomføre flyging i hjortejakta. Helikoptertrafikk kan uroe hjorteviltet midlertidig, og i verste fall kan det vere forstyrrende for jaktutøving dersom flyginga skjer medan det vert jakta i nærleiken. Dette bør ein unngå gjennom dialog med grunneigar.

Kunnskapsgrunnlaget er tilfredsstillande i saka (jamfør nml § 8). Kartlaga på Fylkesatlas som syner «Viktige naturområde og -artar» er sjekka ut, og syner ikkje sårbare førekomstar som kan verte negativt påverka. Søkjaren har sjølv vurdert føre-var-prinsippet i nml § 9, og lagt flyginga til sein haust med omsyn til det prinsippet.

Tiltaket er veldig lite i omfang. Det er heller ikkje ofte slike saker knytt til forskning dukkar opp. Samla belastning av denne søknaden, inkludert eventuell presendensverknad, er innanfor det som er akseptabelt (jamfør nml § 10). Den beste, mest skånsame og mest effektive metode for prøvetakinga er valt, jamfør nml § 12. Nml § 11 er ikkje relevant i denne saka.

Kopi til:

Fylkesmannen i Vestland	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
SNO Sandane			
Gloppen kommune	Grandavegen 9	6823	SANDANE